

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵכִי הוּא וְדָאֵי. וּבָרָא אָדָם עַל
פְּלָא, הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (ישעיה מ) אֲנֹכִי עָשִׂיתִי
אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בְּרָאתִי. אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְדָאֵי.
מָאֵי טַעְמָא עָשִׂיתִי אֶרֶץ, בְּגִין דְּאָדָם עָלֶיהָ בְּרָאתִי,
דְּאִיהוּ קִיּוּמָא דְעֵלְמָא, לְמַתְּוֵי נִלְאָ בְּשִׁלְמוֹ חַד.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה מב) כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם
וְנוֹטִיחֵם רוֹקַע הָאָרֶץ וְצֹאֲצְאֵיהָ נוֹתֵן נְשָׁמָה
לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהוֹלְכִים בָּהּ. הֵאֵי קָרָא אוּקְמוּתָהּ,
אֲבָל, כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיחֵם, דָּא
קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא לְעִילָא לְעִילָא. דְּאִיהוּ בּוֹרֵא
הַשָּׁמַיִם, וְאַתְקִין לֵיהּ תְּדִיר בְּכָל זְמַנָּא. רוֹקַע הָאָרֶץ
וְצֹאֲצְאֵיהָ, דָּא אֶרְעָא קִדְשָׁא, צְרוּרָא דְחַיִּי. נוֹתֵן
נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ. (הָאָרֶץ) דָּא הִיא דִּיהִבָּה נְשָׁמָה וְגו'.

לשון הקודש

וְצֹאֲצְאֵיהָ נוֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ
לַהוֹלְכִים בָּהּ. הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוּחוֹ, אֲבָל
כֹּה אָמַר הָאֵל ה' בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיחֵם
– זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה,
שֶׁהוּא בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם, וְהַתְּקִינָם תְּמִיד,
בְּכָל זְמַן. רַקַּע הָאָרֶץ וְצֹאֲצְאֵיהָ – זֶה
הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, צְרוּר הַחַיִּים. נוֹתֵן
נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ. וְהָאָרֶץ זֶה הִיא
שְׁנוֹתֵנַת נְשָׁמָה וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּדְ זֶה וְדָאֵי, וּבָרָא
אָדָם עַל הַכֹּל. זֶהוּ שְׁכִתּוּב (ישעיה מה) אֲנֹכִי
עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בְּרָאתִי. אֲנֹכִי
עָשִׂיתִי אֶרֶץ, וְדָאֵי. מַה הַטַּעַם עָשִׂיתִי
אֶרֶץ? מִשּׁוּם שְׂאָדָם עָלֶיהָ בְּרָאתִי,
שֶׁהוּא קִיּוּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם, שִׁיחִיָּה הַכֹּל
בְּשִׁלְמוֹת אַחַת.

פְּתַח וְאָמַר, (שם מב) כֹּה אָמַר הָאֵל ה'
בוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיחֵם רַקַּע הָאָרֶץ

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּלְאֵי אִיהוּ לְעִילָא, דְּהָא מִתְּמָן
 נִפְקָא נִשְׁמָתָא דְחַיִּי לְהַאי אַרְצָא. וְהַאי אַרְצָא,
 נִקְטָא נִשְׁמָתָא לְמִיתָב לְכִלְא. בְּגִין דְּהָהוּא נָהַר דְּנִגְיָד
 וְנִפְיָק, אִיהוּ יְהִיב וְעִיל נִשְׁמָתִין לְהַאי אַרְצָא, וְאִיהוּ
 נִקְטָא לֹון וְיִהְבָּא לְכִלְא.

תָּא חַיִּי, כִּד בְּרָא קֳדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא לִיה לְאָדָם,
 אֲכַנִּישׁ עֲפָרִיה מֵאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֵלְמָא. וְעַבְד
 גְּרַמִּיה בְּאַתָּר דְּמִקְדָּשָׁא לְתַתָּא, וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיה
 נִשְׁמָתָא דְחַיִּי מִכִּי מִקְדָּשָׁא לְעִילָא.

וְנִשְׁמָתָא אִיהִי כְּלִילָא בְּתַלְת דְּרָגִין, וְעַל דָּא ^(דף רז)
 תַּלְת שְׁמָתָן אֵינֹון לְנִשְׁמָתָא, כְּגִוּוֹנָא
 דְּרֹזָא עֲלָאָה. נַפְ"שׁ, רו"ת, נִשְׁמָ"ה. נֶפֶשׁ, הָא אִוְקָמוּהָ
 דְּאִיהִי תַתָּאָה מִכִּלְא. רוּחַ, אִיהוּ קִיּוּמָא דְשְׁלֵטָא עַל
 נֶפֶשׁ, וְאִיהוּ דְרָגָא עֲלָאָה עֲלֵיה, לְקִיּוּמָא עֲלֵיה בְּכִלְא

לשון הקודש

הצדדים של העלם, ועשה את עצמו
 במקום המקדש למטה, והמשיך עליו
 נשמת חיים מבית המקדש למעלה.
 והנשמה היא כלולה בשלש דרגות,
 ועל בן שלשה שמות הם לנשמה, כמו
 שהסוד העליון: נפ"ש, רו"ת, נשמ"ה.
 נפש, הנה פרשוה, שהיא תחתונה
 מהכל. רוח, היא הקיום ששולט על

אמר רבי יצחק, הכל הוא למעלה,
 שהרי משם יוצאת נשמת חיים לארץ
 הזו, והארץ הזו לוקחת הנשמה לתת
 לכל, משום שהנהר ההוא ששופע
 ויוצא, הוא גותן ומכנים נשמות לארץ
 הזו, והיא לוקחת אותן וגונגת לכל.
 בא ראה, כשברא הקדוש ברוך הוא
 את האדם, כנס את עפרו מארבעה

בְּדָקָא חַיִּי. נְשָׁמָה, אִיהִי קַיּוּמָא עֲלָאָה עַל כְּלָא,
וְשִׁלְטָא עַל כְּלָא, בְּרִנָּא קַדִּישָׁא עֲלָאָה עַל כְּלָהוּ.

וְאֵלִין תְּלַת בְּרִינִין, כְּלִילָן בְּהוּ בְּבִי נְשָׂא, לְאִינוּן
דְּזֻכָּאן לְפּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיהוֹן. דְּהָא בְּקַדְמִיתָא
אוֹת בֵּיה נְפֶשׁ, וְאִיהוּ תְּקוּנָא קַדִּישָׁא לְאַתְתְּקָנָא בְּה
בְּר נְשָׂא. כִּיּוֹן דְּאֵתִי בְּר נְשָׂא לְאַתְדַּכָּאָה בְּהֵאִי דְּרִנָּא,
אַתְתְּקִין לְאַתְעֲטָרָא בְּרוּחַ. דְּאִיהוּ בְּרִנָּא קַדִּישָׁא
דְּשָׂרִיא עַל נְפֶשׁ לְאַתְעֲטָרָא בֵּיה בְּר נְשָׂא, הֵהוּא דְּזֻכִּי.

כִּיּוֹן דְּאַסְתְּלַק בְּהוּ, בְּנְפֶשׁ זְרוּחַ, וְעָאֵל וְאַתְתְּקִין
בְּפּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיהֵי בְּדָקָא יְאוּת. כִּדִּין שְׂרִיא
עֲלֵיה נְשָׁמָה. בְּרִנָּא עֲלָאָה קַדִּישָׁא, דְּשִׁלְטָא עַל כְּלָא.
בְּנִין לְאַתְעֲטָרָא בְּדְרִנָּא עֲלָאָה קַדִּישָׁא. וְכִדִּין אִיהוּ
שְׂלִימָא דְּכְלָא, שְׁלִים בְּכַל סְטְרִין, לְמִזְבֵּי בְּעֵלְמָא
דְּאֵתִי. וְאִיהוּ רְחִימָא דְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאֵת

לשון הקודש

להתעטר ברוח, שהיא ברינה קדושה
ששורה על הנפש להתעטר באדם
ההוא שזוכה.

כיוון שהתעלה בהם, בנפש והרוח,
ונכנס ונתקן בעבודת רבונו בראוי, אז
שורה עליו נשמה, ברינה עליונה
קדושה, ששולטת על הכל, כדי
להתעטר בברינה עליונה קדושה. ואז
הוא השלם של הכל, שלם בכל

הנפש, והיא ברינה עליונה עליה לעמד
עליה בכל בראוי. הנשמה היא הקיום
העליון על הכל, ושולטת על הכל,
ברינה קדושה, עליונה על כלם.

אלו שלש הדרגות כלולות בבני
האדם, לאותם שזוכים לעבודת רבונם.
שהרי בהתחלה יש בו נפש, והוא
התקון הקדוש לתקן בו את האדם. כיוון
שבא האדם להטהר בברינה הזו, נתקן

אָמַר, (משלי ח) לְהִנָּחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. מָאן אֵינּוֹן אוֹהֲבֵי,
אֵלֵין אֵינּוֹן דְּנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי הָכִי הָא בְּתוּב, (בראשית ז) כֹּל
אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפֵּיו וְגו'. אָמַר לִיה, הָכִי
הוּא וְדַאי. דְּהָא לָא אֲשַׁתָּאֵר בְּהוּ.

השלמה מההשמטות (סימן ב)

כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפֵּיו מִכָּל אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה
מֵתוּ. שָׁאֵל רַבִּי תַּיִא לְרַבִּי אַבָּא אָמְרֵיתוֹן
דְּנִשְׁמַתָּא לָא עֵיילָא בְּבַר נָשׁ עַד דְּאִסְתַּכְּלַת
בְּפוֹלְחָנָא דְּקוֹדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא וְכַדִּין לִיהוּי לִיה תְּהִיא
נִשְׁמַתָּא. וְאִמְרֵיתוֹן דְּנִשְׁמַתָּא הִיא קְדִישָׁא מֵעֲלִיא עַל
כָּלָא אִם בֵּן מָאִי הוּא דְּאָמַר קָרָא כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת
רוּחַ חַיִּים וְגו', הוּאִיל וְהוּה לְהוּ נִשְׁמַתָּא, הוּה לְהוּ
לְאִשְׁתַּזְבָּא. לָא הוּה בְּיַדִּיה.

לשון הקודש

אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה מֵתוּ (בראשית ז). שָׁאֵל רַבִּי
תַּיִא אֵת רַבִּי אַבָּא, אָמַרְתֶּם שְׁנִשְׁמָה
לֹא נִכְנַסַת לְבֵן אָדָם עַד שְׁמַסְתַּכַּל
בְּעֵבֹרַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִז תְּהִיָּה
לוֹ אוֹתָהּ נִשְׁמָה, וְאִמְרֵתֶם שְׁהִנְשָׁמָה
הִיא קְדוּשָׁה מְעֵלָה עַל הַכֹּל. אִם בֵּן, מַה
זֶה שְׁאָמַר הַכְּתוּב כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ
חַיִּים וְגו'? הוּאִיל וְהִיָּתָה לְהֶם נִשְׁמָה,
הִיָּה לְהֶם לְהִנְצֵל! לֹא הִיָּה בְּיַדוּ.

הַעֲדָדִים, לְזַבּוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא
אוֹהֲבוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שְׁנִאָמַר לְהִנָּחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ. מִי הֵם
אוֹהֲבֵי? אֵלּוֹ הֵם שְׂפָהֶם נִשְׁמָה קְדוּשָׁה.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם כֵּן, הֲרִי כְּתוּב
כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפֵּיו וְגו'.
אָמַר לוֹ, כֵּן הוּא וְדַאי, שְׁהֲרִי לֹא נִשְׁאָר
בְּהֶם.

השלמה מההשמטות (סימן ב)

כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפֵּיו מִכָּל

אָתוּ שְׁיִלוּהָ לְר' אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לְהוּ בְךָ
 הוּא, וְהָא קָרָא מְסִייעַ לִיה דְּתַבִּי אָמַר אָבוּי
 (אבא), דְּכִי אָתָא טוֹפְנָא לָא חֲזָא (הוה) בְּר נֶשׁ דִּיעְבִּיד
 קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיה, אֶלָּא נַח. וְזִכּוּתִיה לָא הָוָה
 אֶלָּא לְאַגָּנָא עֲלִיהוֹן וְעַל בְּתִיהוֹן דְּלָא הָוָה זְכוּתִיה
 כֹּל בְּךָ לְאַגָּנָא עַל כֹּל דָּרָא וְאַיְנוּן דִּהוּ זַבְּאִין
 בְּקַדְמוּתָא כְּגוֹן חֲנוּךְ יֵרֵד דִּהוּ לְהוּ נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא,
 וְחַזְיִיאן לְמַעְבַּד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִיהוֹן בְּחַרְבָּה
 מֵתוּ. וְהֵינּוּ דְאָמַר כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוח חַיִּים בְּאַפִּיו
 אֵינוֹן דְּנִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא הָוָה בְּהוֹן וְלָא תִימָא דְעַל
 אֵינוֹן דִּהוּ בְּטוֹפְנָא אָמַר, אֶלָּא אָתָּא קָרָא וְאָמַר מְכַל
 אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה מֵתוּ: (עד כאן מההשמטות)

מְכַל אֵינוֹן דִּהוּ בְּהוּ נִשְׁמַתָּא קַדִּישָׁא. כְּגוֹן חֲנוּךְ,
 יֵרֵד וְכִלְהוּ צְדִיקָא, בְּגִין לְאַגָּנָא עַל אֶרְעָא.

לשון הקודש

וְיֵרֵד, שְׁהִיְתָה לְהֵם נִשְׁמָה קְדוּשָׁה
 וְרַאוּיִים שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲשֶׂה
 בְּשִׁבְלֵם - בְּחַרְבָּה מֵתוּ. וְהֵינּוּ שְׁאָמַר
 כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוח חַיִּים בְּאַפִּיו, אוֹתֵם
 שְׁנִשְׁמָה קְדוּשָׁה הִיְתָה בְּהֵם. וְאַל תֵּאמַר
 שְׁעַל אֵלוּ שְׁהִיוּ בְּמַבּוּל הוּא אָמַר, אֶלָּא
 כֹּא הַבְּתוּב וְאָמַר מְכַל אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה

מתו: ע"כ מהשמטות

מְכַל אוֹתֵם שְׁהִיְתָה בְּהֵם נִשְׁמָה קְדוּשָׁה

בְּאֵי וְשָׂאֵלוּ אֵת רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי
 שְׁמַעוֹן. אָמַר לְהֵם, כְּךָ הוּא, וּפְסוּק זֶה
 מְסִייעַ לוּ, שְׁכַךְ אָמַר אָבוּי וְאָבוּי,
 שְׁכַכְאֲשֶׁר כֹּא הַמַּבּוּל, לָא רָאָה וְהִיְתָה
 אָדָם שְׁנִיעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּשִׁבְלוֹ אֶלָּא נַח, וְזִכּוּתוֹ לָא הִיְתָה
 אֶלָּא לְהֵגֵן עֲלֵיהֶם וְעַל בְּתִיהֶם, שְׁלָא
 הִיְתָה זְכוּתוֹ כֹּל כְּךָ לְהֵגֵן עַל כֹּל הַדּוֹר,
 וְאוֹתֵם שְׁהִיוּ צְדִיקִים בְּתַחֲלָה, כְּמוֹ חֲנוּךְ

דָּלָא יִשְׁתַּצִּי בְּגִינֵיהּוּ. הָדָא הוּא דְכְתִיב, כּל אֲשֶׁר
נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפּוֹ מִכּל אֲשֶׁר בְּחֶרֶבָה מֵתוּ. כְּכֹר
מֵתוּ וְאַסְתַּלְקוּ מֵעֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁתְּאֵר מִנְהוֹן מָאן
דִּינִין עַל עֲלָמָא בְּהַהוּא זְמָנָא.

תָּא חַוִּי, כִּלְא אֵינּוֹן דְּרִינִין, אֵלִין עַל אֵלִין. נְפִ"ש,
רו"ת, נְשָׁמָ"ה. דְּרִנָּא עַל דְּרִנָּא. נְפִשׁ בְּקִדְמוּתָא,
וְאִיהִי דְרִנָּא תַתָּאָה כְּדִקְאֻמְרָן. רוּחַ לְבָתֵּר, דְּשִׁרְיָא
עַל נְפִשׁ וְקִיּוּמָא עֲלֵהּ. נְשָׁמָה, דְּרִנָּא דְסִלְקָא עַל
כִּלְא, וְאוּקְמוּתָהּ.

נְפִשׁ, דָּא נְפִשׁ דְּדוּד, וְאִיהִי דְקִיּוּמָא לְקַבְּלָא נְפִשׁ
מֵהַהוּא נֶהָר דְּנִגִיד וְנְפִיק. רוּחַ, דָּא רוּחַ
דְּקִיּוּמָא עֲלֵיהּ דְנִנְפְשָׁא, וְלִית קִיּוּמָא לְנְפִשׁ אֶלָּא
בְרוּחַ. וְדָא אִיהוּ רוּחַ דְּשִׁרְיָא בֵּין אִשָּׁא וּמִיָּא, וּמֵהַכָּא
אַתָּוֹן תְּאִי נְפִשׁ.

לשון הקודש

התחתונה, כפי שאמרנו. אחר כך רוח,
ששורה על הנפש ועומדת עליה. הנשמה
הדרגה שעולה על הכל, ובארוה.
נפש - זו נפש דוד, והיא שעומדת
לקבל הנפש מאותו נהר ששופע ויוצא.
רוח - זו הרוח שעומדת על הנפש, ואין
קיום לנפש אלא ברוח, וזו הרוח ששורה
בין האש והמים, ומכאן נזונית הנפש
הזו.

כמו חנוך, ירד, וכל הצדיקים, כדי
להגן על הארץ שלא תשמד בגלגלם.
זהו שכתוב כל אשר נשמת רוח חיים
באפיו מכל אשר בחרבה מתו, כבר
מתו והסתלקו מן העולם, ולא נשאר
מהם מי שיגן על העולם בזמן ההוא.
בא ראה, הכל הם דרגות אלו על אלו,
נפ"ש, רו"ת, נש"מ"ה, דרגה על דרגה.
הנפש בראשונה, והיא הדרגה

רוח, קיימא בקיומא דדרגא אחרא עלאה דאקרי
 נשמה, דהא מתמן נפקי נפש ורוח. מתמן
 אתון רוח. וכד נטיל רוח, כדין נטלא נפש, וכלא
 חד. ואתקריבו דא בדא. נפש אתקריב ברוח, ורוח
 אתקריב בנשמה, וכלא חד.

תא חזי, ויגש אליו, תקרובתא דעלמא בעלמא,
 לאתאחדא דא בדא למחוי כלא חד. בגין
 דיהודה איהו מלך ויוסף מלך. אתקריבו דא בדא,
 ואתאחדו דא בדא.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מח) כי הנה המלכים
 נועדו, דא יהודה ויוסף. בגין דתרווייהו
 מלכים, ואתקריבו דא בדא לאתופחא תרווייהו
 כחדא. בגין דיהודה אתערב ביה בבנימין, והוה ערב
 לגביה דאבוי ביה, בהאי עלמא ובעלמא דאתי. ועל

לשון הקודש

יהיה אחר. משום שיהודה הוא מלך
 ויוסף מלך, התקרבו זה לזה ונאחזו זה
 עם זה.

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מח) כי הנה
 המלכים נועדו – זה יהודה ויוסף, משום
 ששניהם מלכים, והתקרבו זה לזה
 להתנבח שניהם יחד, משום שיהודה
 ערב לבנימין, והיה ערב לאביו בו
 בעולם הזה ובעולם הבא, ועל בן התקרב

הרוח עומדת בקיום של דרגה אחרת
 עליונה שנקראת נשמה, שהרי משם
 יוצאות נפש ורוח, משם נזוגית הרוח.
 וכשנוסעת הרוח, אז נוסעת הנפש, והכל
 אחד. ומתקרבים זה לזה. הנפש נקרבת
 לרוח, והרוח נקרבת לנשמה, והכל
 אחד.

בא ראה, ויגש אליו, התקרבות של
 עולם עם עולם, להאחזו זה עם זה, שהכל